Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. szeptember 17.
(OR. en)

11821/21

RECH 399
COMPET 631

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	*A Versenyképességi Tanács 2021. szeptember 28-i ülésének előkészítése* Az Európai Kutatási Térség irányítása és végrehajtása *Véleménycsere*

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „Az Európai Kutatási Térség irányítása és végrehajtása” című, a Versenyképességi Tanács 2021. szeptember 28-i ülésén folytatandó eszmecseréhez készült elnökségi feljegyzést.

MELLÉKLET

Az Európai Kutatási Térség irányítása és végrehajtása

nemzeti szinten

1. Az új Európai Kutatási Térség (EKT)

A Tanács 2020 decemberében *„az új EKT-t olyan kutatóközpontú, értékalapú, kiválóság- és hatásorientált területként [*határozta*] meg, amelyen belül a kutatók, a tudás és a technológia támogatásban részesülnek és szabadon mozoghatnak. Az új EKT-nek a közös felelősségvállalásra, az érdekelt felek és a polgárok részvételére, az európai kutatási és innovációs ökoszisztémák diverzitására és erősségeire kell épülnie, reagálnia kell az intelligens irányítottságra, és kiemelt helyen kell kezelnie az alapkutatást, amely alapvető szerepet játszik a kutatási és innovációs ökoszisztémák kiválósága, vonzereje és versenyelőnye szempontjából.”*

A Covid19-világjárvány idején jelentősen nőtt azon szerep politikai elismerése, amelyet a kutatás és az innováció (K+I) társadalmaink fenntarthatóságának és rezilienciájának biztosításában, valamint a digitális és zöld átállás megvalósításában betölt. Az új EKT-nak ezt a megújult politikai tőkét kell kiaknáznia, és:

- mind a tervezés, mind pedig a végrehajtás során politikai keretként kell szolgálnia a K+I-nek a releváns ágazati szakpolitikákba való beágyazásához,
- erősebben kell összpontosítania a konkrét intézkedések végrehajtására és a K+I megoldásokra,
- több politikai kötelezettségvállalást kell eredményeznie, valamint
- össze kell kapcsolnia a meglévő finanszírozási eszközöket a közös szakpolitikai menetrend célkitűzéseinek megvalósítása érdekében.

Az EKT irányítási architektúrája ennek megfelelően átalakításra kerül annak érdekében, hogy:

1. a Tanács eleget tehessen a szakpolitikák kialakításával és a stratégiai irányítással kapcsolatos felelősségének;

2. az Európai Bizottság mozgósíthassa erőforrásait a szükséges EKT-kezdeményezések közös tervezése, valamint azok végrehajtásának támogatása és nyomon követése céljára;

3. a tagállamok részt vegyenek az EKT-kezdeményezések megtervezésében és végrehajtásában, és hangolják össze nemzeti intézkedéseiket, beruházásaikat és reformjaikat a közös célkitűzések megvalósítása érdekében, valamint hogy

4. az érdekelt feleket kezdettől fogva szisztematikusan be lehessen vonni a teljes szakpolitikai ciklusba.

A funkcionalitás és a hatékonyság prioritást élveznek, megvalósulásukhoz pedig hangsúlyt kell fektetni az érintett szereplők fokozott szerepvállalására és kötelezettségvállalásaira. Az EKT irányítása során a Szerződésben meghatározott szerepeket és folyamatokat kell követni, azaz – az **Európai Bizottság** által készített javaslatok és elemzések figyelembevételével – a **Tanács** jár el a döntéshozatalért, a prioritások meghatározásáért és a politikai irányításért felelős szervként. A folyamat megerősítése érdekében ezeket a kezdeményezéseket és jelentéseket a **tagállamoknak** és a Bizottságnak – az EKT érdekelt feleinek szisztematikusabb bevonásával – közösen kell megtervezniük az új **EKT-fórum** keretében. A közös tervezés elősegítése mellett az EKT-fórumnak a közös célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket is felügyelnie kell. Ezen túlmenően egy olyan szervnek, amelynek tagjai főigazgatók (az Európai Kutatási Térséggel és Innovációval Foglalkozó Bizottság – **ERAC**) az EKT tervezése, végrehajtása és értékelése során stratégiai tanácsadói feladatot kell ellátnia mind a Tanács, mind a Bizottság számára, ugyanakkor tanácsot kell adnia más releváns témákkal kapcsolatban is.

Az EKT célkitűzéseinek európai és nemzeti szintű megvalósításának megerősítése érdekében létrejön egy új **nyomonkövetési rendszer**. Ennek különösen a következőkből kell állnia:

- **EKT-szakpolitikai online platform**, amely információkat tartalmaz a következőkről: 1. az EKT hároméves, rendszeresen frissülő szakpolitikai menetrendjében foglalt prioritások végrehajtását célzó uniós és nemzeti/regionális szintű intézkedések; valamint 2. az EKT valamennyi alapelvét és prioritási területét támogató, az említett szinteken végrehajtott beruházások, reformok és tevékenységek;

- **EKT-eredménytábla**, melynek segítségével mutatók és kvalitatív elemzések alapján nyomon lehet követni a bármely szinten elért eredményeket;

- két- és többoldalú **szakpolitikai párbeszédek a tagállamok és az Európai Bizottság között** az EKT végrehajtásának támogatása érdekében.

2. A nemzeti közigazgatásokra gyakorolt hatások

Az EU és a tagállamok megosztják kutatási kompetenciáikat, az EKT pedig arra az előfeltevésre épül, hogy a koordináltabb és közösen elfogadott intézkedések maximalizálják az európai környezet egészét érintő előnyeket.

Az EKT megújított irányításának és nyomon követésének megvalósítása nemzeti szinten többek között a következőket vonná maga után:

- ágazatközi koordináció és konzultáció a nemzeti érdekelt felekkel az EKT-val kapcsolatos kezdeményezések Tanács általi vizsgálata során;

- önkéntes részvétel az EKT-fórumon vagy annak alcsoportjaiban a kiválasztott EKT-intézkedések megtervezése és végrehajtása érdekében;

- az EKT szempontjából releváns nemzeti szakpolitikákkal, ütemtervekkel, programokkal, intézkedésekkel, reformokkal és beruházásokkal kapcsolatos információk megosztása az EKT-szakpolitikai online platformon keresztül;

- szakpolitikai párbeszéd a Bizottsággal az EKT-ra vonatkozó terveknek, illetve az EKT nemzeti szintű végrehajtásának a bizottsági felülvizsgálata alapján.

3. Megvitatandó kérdések

1. Biztosítja-e a javasolt irányítás a tagállamok megfelelő mértékű politikai felelősségvállalását és kötelezettségvállalásait? Hogyan lehetne ezt tovább erősíteni, különösen a politika magas szintjein? Mi a szerepe a miniszteri konferenciáknak és az EKT-ra vonatkozó nemzeti cselekvési terveknek, illetve menetrendeknek e tekintetben?

2. Hogyan és milyen gyakran működnek együtt, illetve kívánnak együttműködni a nemzeti szintű érdekelt szervezetekkel, és hogyan kellene szisztematikusabban bevonni az uniós szintű érdekelt feleket?

3. Hogyan kellene bevonni a harmadik országokat az EKT jövőbeli irányításába, és e tekintetben különbséget kell-e tenni a Horizont Európa program társult országai és más partnerországok között?